

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد توصیه‌های رهبر معظم انقلاب در سال

«تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»

(۵)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفایی نژاد

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
* مقدمه	۴
الف: پشتیبانی ها	۴
۱- حمایت از برخی جهش ها و پیشرفت های تولید در سال ۹۹	۶
۲- استفاده از ظرفیت های مختلف داخلی	۷
۳- اعطای مشوق های تولیدی	۹
۴- برنامه جامع اقتصادی و هماهنگی بین بخشی	۱۰
۵- حمایت از شرکتهای دانش بنیان	۱۲
ب: مانع زدایی ها	۱۱
۱- مبارزه با فساد و دلالتی	۱۱
۲- تولید رقابت پذیر و صادرات محور	۱۱

مقام معظم رهبری، سال ۱۴۰۰ را سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نامگذاری و تاکید کردند: شعار انقلابی جهش تولید امسال باید با حمایت همه‌جانبه و رفع موانع، کامل محقق شود.

بیش از یک دهه است که معظم له با انتخاب موضوعات اقتصادی با عنوان شعار سال به خصوص در چندین سال گذشته با تأکید بر حمایت از تولید داخل، مصرف کالای ایرانی، رونق تولید و جهش تولید بر اهمیت مسئله اقتصاد تاکید داشته اند. شعارهایی که هر کدام کلیدواژه‌ی رهایی از وابستگی و استقلال می‌باشد و با عملیاتی کردن آنها می‌توان به خودکفایی، رفع وابستگی و بی اثر کردن اثرات تحریم‌های ظالمانه آمریکا دست یافت.

اما دلیل تاکید رهبر معظم انقلاب در نامگذاری سال ۱۴۰۰؛ برآورده نشدن انتظارات ایشان از نتایج سال جهش تولید و مشهود نبودن دستاوردهای این شعار بر گشایش زندگی و معیشت مردم کشورمان بوده است. هرچند که به فرموده ایشان، کارهای بسیار خوبی در سال گذشته، علی‌رغم شرایط بحرانی (تحریم‌های ظالمانه و بیماری کرونا)، به انجام رسیده است. به گونه ای که ایشان در تایید و اهمیت موضوع شعار سال؛ در بیانات نوروزیشان می‌فرمایند:

... بر اساس گزارشهای متعدد مردمی و دولتی، جهش تولید تا حد قابل قبولی در بخش‌هایی از کشور تحقق یافت... البته این میزان جهش در حد انتظار نیست چراکه با وجود تحقق در کارهای زیربنایی و سازندگی، نتیجه آن در اقتصاد عمومی و معیشت مردم مشهود و محسوس نشد، در حالی که انتظار بود جهش تولید گشایشی در زندگی مردم به وجود آورد... ضعفهای قانونی و واردات رقیب خارجی محصولی که در داخل با همت جوانان در حال تولید است، و یا قاچاق آن از طریق دستهای خیانتکار، مانع تولید است و موجب شکست خوردن آن می‌شود...

همچنین معظم له در تبیین شعار امسال به موانع متعددی از جمله قاچاق، واردات بی رویه، دلالی و ... همچنین عدم حمایت های لازم و جامع از تولید داخلی، شرکت های تولید کننده دانش و مهمتر از همه استفاده نکردن از مزیت‌ها و ظرفیت‌های کشور مانند: نیروی کار جوان، موقعیت استراتژیک کشور در منطقه، دسترسی به کریدورهای اصلی عبور و مرور کشورهای پرجمعیت و بزرگ جهان و ... اشاره داشته و این مشکلات را مانع توسعه اقتصاد کشور دانستند.

همچنین ایشان، داشتن برنامه جامع، مدیریت قوی و ضدفساد را امری ضروری دانسته و در این برهه نیز بر همگرایی تمامی نهادهای حکومتی و مشارکت مردم در بستر سازمان های مردم نهاد؛ برای یاری رساندن به اقتصاد کشور تاکید فرموده اند.

به اذعان بسیاری از کارشناسان چالش‌ها و گره‌های اصلی اقتصادی کشور عبارتند از: «رکود»، «بیکاری»، «نقدینگی‌های سرگردان» و «چالش‌ها و موانع کسب و کار».

بر همین اساس، راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است که چگونگی و الزامات این راهکار نیز در بیانات رهبر معظم انقلاب به درستی ارائه شده است.

در این میان، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان در قالب گزارش‌های هفتگی در ۲ شاخص و زیرشاخص‌های آن؛ مستخرج از بیانات رهبر معظم انقلاب در سال ۱۴۰۰، مخاطبان را در جریان مهمترین فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد.

دو محور اساسی در شعار سال برای حمایت از تولید داخلی عبارتند از:

۱- پشتیبانی‌ها

۲- مانع زدایی‌ها

این دو شاخص الزاماتی دارند که در شکل ذیل آورده شده است:

(۱) حمایت از برخی جهش ها و پیشرفت های تولید در سال ۹۹

تسهیلات بانکی صنعت و معدن نزدیک به ۲ برابر شد جدیدترین آمار منتشر شده از سوی وزارت صمت نشان می دهد که تسهیلات پرداختی بانک ها و موسسات اعتباری به بخش صنعت و معدن در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۸ نزدیک به دو برابر شده و بخش خدمات، صنعت و معدن و بازرگانی به ترتیب بیشترین سهم از تسهیلات بانکی را به خود اختصاص داده اند. طبق این آمار در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۹ در مجموع بیش از ۱۶۰۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات از سوی بانک ها و موسسات اعتباری به بخش های کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن و ساختمان، بازرگانی، خدمات و سایر بخش های متفرقه پرداخت شده که نسبت به تسهیلات ۸۱۸ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومانی در مدت مشابه سال قبلش ۹۶.۲ درصد افزایش داشته است. در این میان تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن با افزایش ۹۱.۱ درصدی در ۱۱ ماهه سال قبل، به ۴۸۷ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان رسیده است. مقدار این تسهیلات در ۱۱ ماه سال ۱۳۹۸ حدود ۲۵۵ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان بوده است. همچنین سهم تسهیلات پرداختی بانک ها و موسسات اعتباری به بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداخت شده به بخش های کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن و ساختمان، بازرگانی، خدمات و سایر بخش های متفرقه در ۱۱ ماهه نخست سال ۱۳۹۸ حدود ۳۱.۲ درصد بوده که سال قبل این رقم به ۳۰.۴ درصد رسیده است. این در حالی است که طبق قانون برنامه ششم توسعه، بانک مرکزی (شورای پول و اعتبار) مکلف است سیاست های پرداخت تسهیلات بانکی را به گونه ای تنظیم کند که سهم بخش صنعت و معدن از تسهیلات پرداختی سالانه طی اجرای قانون برنامه حداقل ۴۰ درصد باشد. تسهیلات پرداختی بانک ها و موسسات اعتباری به بخش بازرگانی نیز در ۱۱ ماهه نخست سال ۱۳۹۸ حدود ۱۶۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بوده که با ۷۷.۲ درصد افزایش به ۲۸۶ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان در ۱۱ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ رسیده است. ایسنا ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ _ گزارش ایسنا

در سال گذشته ۲۵۳ معدن کوچک و متوسط در کشور، احیا و فعال شد. از این تعداد ۱۷۰ معدن با اجرای "طرح احیا و فعال سازی معادن کوچک و متوسط"، وارد چرخه تولید شدند و ۸۳ معدن نیز با اجرای پروژه های زیرساختی، به فعالیت تولیدی بازگشتند. این در حالی است که برای سال ۹۹، احیا و فعال سازی ۲۰۰ معدن پیش بینی شده بود. کل تعداد معادن احیا و فعال شده از ابتدای سال ۹۸ تا پایان سال قبل به حدود ۴۰۰ معدن رسید در سال گذشته با اجرای طرح احیا و فعال سازی معادن، بیش از ۹ میلیون تن ظرفیت تولید در چهار گروه فوق ایجاد شد که به ترتیب بیشترین سهم متعلق به گروه مصالح ساختمانی و سپس گروه های فلزی، غیرفلزی و سنگ تزئینی است اهداف فوق با همکاری وزارت صنعت معدن و تجارت، سازمان های صمت استان ها، خانه معدن و شرکت های بخش خصوصی محقق شده است، بدین ترتیب کل تعداد معادن احیا و فعال شده از ابتدای سال ۹۸ تا پایان سال قبل به حدود ۴۰۰ معدن رسید. مجموع اشتغال حاصل از احیا و فعال سازی معادن را ۳۱۲۸ نفر است و بیشترین سهم اشتغال با ۱۰۴۸ نفر به گروه معادن فلزی اختصاص داشت. در سال گذشته با اجرای طرح احیا و فعال سازی معادن، بیش از ۹ میلیون تن ظرفیت تولید در چهار گروه فوق ایجاد شد که به ترتیب بیشترین سهم متعلق به گروه مصالح ساختمانی و سپس گروه های فلزی، غیرفلزی و سنگ تزئینی بود. برای احیا و فعال سازی معادن کوچک در چهار گروه فوق، بیش از ۲۶۲۵ میلیارد ریال سرمایه گذاری شد که بیشترین سهم به ترتیب به معادن فلزی (بیش از ۱۳۰۴ میلیارد ریال)، معادن غیرفلزی (۷۶۲ میلیارد ریال)، مصالح ساختمانی (۳۱۱ میلیارد ریال) و سنگ تزئینی (۲۴۵ میلیارد ریال) اختصاص داشت. علاوه بر این برای زیرساخت معادن کوچک و متوسط نیز سرمایه گذاری شده است طبق برنامه ریزی به عمل آمده، برای سال ۱۴۰۰ نیز احیا و فعال سازی ۲۰۰ معدن در ۳۱ استان کشور پیش بینی شده است. تسنیم ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ - وجیه اله جعفری. رئیس هیات عامل ایمیدرو

با توجه به تامین عمده سرمایه گذاری های مورد نیاز، دستیابی به اهداف چشم انداز ۱۴۰۴ و تولید سالانه ۵۵ میلیون تن فولاد امکان پذیر است. طبق جدیدترین پایش طرح جامع فولاد، ظرفیت های ایجاد شده تا پایان سال ۹۹ شامل ۳۹.۴ میلیون تن ظرفیت تولید شمش فولاد، ۳۷.۱۸ میلیون تن آهن اسفنجی، ۶۶.۷۵ میلیون تن گندله و ۶۴.۱۱ میلیون تن کنسانتره است. تولید محصولات این زنجیره تا پایان سال ۹۹ مشتمل بر تولید ۳۰.۷ میلیون تن فولاد خام، ۳۱.۱۴ میلیون تن آهن اسفنجی، ۴۶.۰۶ میلیون تن گندله، ۵۰.۰۶ میلیون تن کنسانتره و ۱۰۴.۱ میلیون تن سنگ آهن بود. برای ایجاد توازن و تحقق برنامه تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، حدود چهار میلیارد و ۴۳۹ میلیون یورو نیاز است که تاکنون حجم قابل توجهی از این میزان سرمایه گذاری، تأمین اعتبار شده است؛ بنابراین دستیابی به اهداف چشم انداز ۱۴۰۴ امکان پذیر است. یکی از اساسی ترین مشکلات در بخش معدن و صنایع معدنی، نیاز به سرمایه گذاری به ویژه برای نوسازی ماشین آلات و تکمیل پروژه ها است در حوزه معادن بزرگ مقیاس نیز که به طور عمده شرکت های پیمانکار در آن فعالیت می کنند، نوسازی ماشین آلات و تکمیل پروژه ها در دستور کار بوده و تامین مالی برای سرمایه گذاری از محل تفاهم نامه با ۱۲ بانک کشور مورد توجه است که ارزش آن به ۱۲ هزار میلیارد تومان می رسد. ایرنا ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ - وجیه اله جعفری معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)

۸۰ درصد صدور جواز تاسیس و توسعه در بخش نساجی و پوشاک در سال گذشته افزایش یافت در سال گذشته تعداد ۴۶۳ فقره پروانه بهره برداری در بخش نساجی و پوشاک صادر گردیده که نسبت به سال قبل از آن (۱۳۹۸) ۲۵ درصد رشد داشته است میزان اشتغال پروانه های بهره برداری مذکور نیز در سال گذشته ۲۷/۶ هزار نفر بوده که در مقایسه با سال قبل از آن (۱۳۹۸) ۳۷ درصد رشد داشته است با اشاره به صدور تعداد ۳۰۰۰ جواز تاسیس و توسعه در سال ۱۳۹۹ در بخش نساجی و پوشاک که با رشد ۸۰ درصدی مواجه بوده است، این ارقام حاکی از تمایل بیش از پیش سرمایه گذاران، جهت سرمایه گذاری در صنعت نساجی پوشاک می باشد در صنعت باید توجه بسیاری به مواد اولیه، تکنولوژی، آموزش نیروی انسانی و انتقال دانش فنی به شکل کامل داشت. صنعت نساجی و پوشاک با سرمایه گذاری اندک می تواند اشتغال و ارزش افزوده قابل توجهی داشته باشد این در حالی است که در شرایط کنونی کشور اشتغال یکی از مباحث جدی است. روزنامه تجارت ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ - محسن ترحمی، سرپرست دفتر نساجی، پوشاک و سلولزی وزارت صنعت، معدن و تجارت

۲) استفاده از ظرفیت های مختلف داخلی

دستیابی به رکورد تولید ۷۰۰ هزار تن تختال در فروردین ماه سال جاری با برنامه ریزی دقیق و انعطاف پذیر و به وسیله شناسایی و بهبود نقاط قابل بهبود تجهیزات و سیستم انجام شد. این افزایش تولید گام موثری در راستای کاهش وابستگی کشور به واردات ورق های فولادی به شمار می رود. برنامه ریزی برای تولید ۷۰۰ هزار تن تختال در کلیه لایه های کاری ناحیه فولادسازی از لحظات ابتدایی آغاز فروردین ماه ۱۴۰۰، انجام و تمام تلاش ها بر اجرای برنامه روز به روز تولید متمرکز شد. در ادامه نقاط قابل بهبود سیستم، شناسایی شده و راه حل های تقویت و بهبود این نقاط تعیین و اجرا گردید. برای مثال وقتی مشخص شد عرض ماشین های ریخته گری پایین است، هر ۵ ماشین را آماده به کار شد. از طرفی آماده سازی تجهیزات (کوره، ماشین ریخته گری، LF، جرثقیل (به صورت هم راستا (استریم الین) انجام شد تا زمان آماده سازی تجهیزات کاهش یابد. این مسئله باعث شد زمان هایی که تجهیزات خارج از فرآیند تولید هستند (Power of time) (کاهش یابد و سرویس و تعمیرات تجهیزات برای حفظ آمادگی آن ها نیز بهتر انجام شود. روزنامه اقتصاد پویا ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ - عباس محمدی، مدیر تولید فولاد شرکت فولاد مبارکه

عمق ساخت داخل در صنعت لوازم خانگی پیشرفت خوبی داشته و در برخی محصولات تا ۹۰ درصد رسیده است. مهدی صادقی نیارکی با اشاره به توسعه صنعت لوازم خانگی طی سال های اخیر خاطر نشان کرد: وضعیت این صنعت نسبت به سال ۹۶ که سال قبل از شدید تحریم ها بوده، روند مناسبی را پشت سر گذاشته و بیش از ۳۷ درصد افزایش تولید داشتیم. وی مهم ترین نکته در تولید لوازم خانگی را طراحی پلتفرم برشمرد و گفت: در شرایط کنونی به سمتی حرکت کردیم که شرکت ها صاحب طراحی و پلتفرم شدند. در حال حاضر چند قطعه به داخلی سازی کامل باقی مانده و می توان در قدم بعدی به تولید داخلی آن ها پرداخت. معاون امور صنایع متوسط داخلی سازی لوازم خانگی را حدود ۷۰ درصد برشمرد و افزود: توسعه ساخت داخل در برخی اقلام لوازم خانگی به بیش از ۹۰ درصد می رسد. روزنامه تجارت ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ - گزارش شاتا

اجرای فرایند بومی سازی در فولاد مبارکه باعث بی اثر کردن تحریم ها و جلوگیری از خروج ارز از کشور شده است، سال گذشته فرایند حاصل از ساخت قطعات داخل در فولاد مبارکه موجب صرفه جویی ۲۶۱۶ میلیارد تومان شده است. باید یادآور شویم که سابقه بومی سازی در فولاد مبارکه منحصر به دوران تحریم نیست. با نتایج مطلوب و صرفه جویی اقتصادی که از این فرایند حاصل شد در سال ۱۳۸۰ مجموعه فولاد مبارکه اقدام به ایجاد واحدهای ساخت داخل شامل مهندسی معکوس، برنامه ریزی ساخت و کنترل کیفیت ساخت قطعات یدکی در مدیریت دفتر فنی تعمیرات کرد که ایجاد این ساختار باعث افزایش کمیت و کیفیت قطعات ساخت داخل شد. ساخت داخل قطعات با فرایند جدید باعث ارتقای فنی و تکنولوژیک سازندگان مرتبط با فولاد مبارکه جدید شده و بسیاری از سازندگان در رابطه با مهندسی معکوس، بهینه سازی و طراحی قطعات و تجهیزات به بلوغ کافی رسیدند. در سال ۱۳۹۹ نسبت تعداد قطعات و تجهیزات تهیه شده از داخل به کل قطعات خریداری شده توسط فولاد مبارکه ۹۱ درصد بود، همچنین سال گذشته تعداد ۱۵۸۹ قطعه و تجهیز برای نخستین بار از طریق این فرایند، بومی سازی شد. مجموعه فولاد مبارکه در تلاش برای بهبود مستمر و توسعه کمی و کیفی فرایند بومی سازی در مجموعه خود است. اقتصاد آنلاین ۱۴۰۰/۰۲/۱۳ - مهدی شهیدی، رییس بومی سازی مواد، قطعات و تجهیزات فولاد مبارکه

(۳) اعطای مشوق های تولیدی، قانونی و سرمایه گذاری

۱۱۲ قرارداد سرمایه گذاری در شهرک های صنعتی سپیدان و راه اندازی نخستین واحد صنعتی شهرک صنعتی سپیدان انجام شد در این شهرستان سه شهرک و ناحیه صنعتی ایجاد شده که ظرفیت واگذاری زمین در شهرک صنعتی همایجان و ناحیه صنعتی شهید جاویدی تکمیل و در شهرک صنعتی سپیدان ۳ نیز طی دو سال آینده تکمیل خواهد شد بنابراین ایجاد شهرک های جدید صنعتی به منظور ظرفیت سازی برای جذب سرمایه گذار در آینده، ضروری است. از فرماندار شهرستان خواسته شد اراضی مناسب جهت ایجاد شهرک یا ناحیه جدید صنعتی را به این شرکت معرفی تا نسبت به ایجاد آن در چارچوب قوانین و ضوابط اقدام شود دو شهرک صنعتی غیر دولتی نیز توسط بخش خصوصی راه اندازی شده است از سرمایه گذاران برای اجرای طرح های زیرساختی در شهرک های صنعتی دوسال اخیر افزون بر ۱۰۰ میلیارد ریال برای اجرای طرح های زیرساختی در شهرک های صنعتی سپیدان هزینه شده است امسال نیز اعتبارات مناسبی اختصاص یافته و ۶ طرح عمرانی اجرا می شود. هم اکنون ۱۱۲ قرارداد سرمایه گذاری در ۳ شهرک صنعتی سپیدان منعقد شده است و تاکنون ۵۱ واحد تولیدی نیز با اشتغال ۸۶۶ نفر نیز در مرحله بهره برداری و تولید قرار دارند. روزنامه عصر اقتصاد ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ - احد فتوحی، مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی فارس

در راستای حمایت و رفع موانع بخش تولید بسته سیاست های تشویقی و مانع زدایی را در سه سطح داخل وزارتخانه، دولت و مجلس تهیه کردیم در سال ۱۴۰۰، دو جهت گیری در حمایت از تولید در داخل و خارج از وزارتخانه را در دستور کار قرار دادیم؛ در حوزه مربوط به داخل وزارتخانه ۲ موضوع در قالب تدوین برنامه وزارت خانه در سال ۱۴۰۰ و همچنین تشکیل کارگروه بهبود فضای مجازی انجام شد برنامه ریزی منسجم در حوزه تولید و تجارت در ۷ محور و در قالب ۴۰ برنامه برای سال ۱۴۰۰ در نظر گرفته شده که یکی از محورهای اصلی آن مربوط به بهبود فضای کسب و کار و مانع زدایی از فرایند تولید است که شامل ۳ برنامه است سعی کردیم با برنامه ریزی، تقسیم کار و رصد اجرای برنامه ها یک نظام دقیق را برای رسیدن به اهداف مورد نظر را داشته باشیم گلوگاه ها و موانع حوزه تولید را شناسایی کردیم و از ابتدای سال جاری وارد مراحل تصمیم گیری در این زمینه شدیم و متناسب با هر موضوع با همکاری معاونت تخصصی، ابلاغیه مربوطه تدوین شده است. روزنامه تجارت ۱۱/۰۲/۱۴۰۰ - سعید زرندی. معاون طرح و برنامه وزارت صمت

تداوم اجرای طرح احیا، فعال سازی و توسعه معادن کوچک از دیگر برنامه های سال جاری است و برنامه ریزی شده تا پایان امسال ۲۰۰ معدن احیا و فعال سازی شود. ایمیدرو در حوزه فناوری های نوین هم پیش رفته و حمایت از استارتاپ ها در مرکز نوآوری معادن و صنایع معدنی ایران (ایمینو) مطابق سال گذشته انجام می شود که با توجه به تجربه حاصله، این مرکز در سال جاری اثربخشی بهتری خواهد داشت. پایش مستمر طرح های توسعه ای ایمیدرو و رفع گلوگاه های تولید، پیش بینی ریسک های آتی و اقدام قبل از وقوع ریسک، از دیگر اقدام های ایمیدرو در سال جاری است. موضوع دیگر، بومی سازی قطعات و تجهیزات صنعت فولاد است که با اقدام های انجام شده توسط ایمیدرو و انجمن تولیدکنندگان فولاد، سامانه بومی سازی فولاد راه اندازی شده است که گامی موثر در تامین بدون دغدغه قطعات و تجهیزات مورد نیاز کارخانه های زنجیره فولاد کشور و حمایت از تولیدکنندگان داخلی خواهد بود. ایرنا ۱۲/۰۲/۱۴۰۰ - وجیه الله جعفری ، معاون وزیر صنعت، معدن

سند سیاستی برای صنعت ماشین سازی و تجهیزات صنعتی تدوین شده که با حضور تشکل های تخصصی نهایی و به عنوان نقشه راه برای این صنعت راهبردی عملیاتی خواهد شد. نگاه جدیدی در فضای صنعتی کشور ایجاد شده و توجه به صنعت ماشین سازی و تجهیزات بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. برای توسعه صنعت ماشین سازی و تجهیزات سه محور کلیدی باید مورد پیگیری قرار گیرد. ابتدا تدوین نظامنامه و سند سیاستی است و دیگر تدوین نقشه است. تشکل های تخصصی با همکاری واحدهای تولیدی باید نقشه راهی برای طراحی ماشین آلات و تجهیزات در صنایع مختلف طراحی کنند و مزیت ها و گلوگاه ها برای توسعه این صنعت را مورد بررسی قرار دهند و اینکه توسعه خوداتکایی در چه سطح از ماشین آلات صورت گیرد. محور سوم تکمیل زنجیره ارزش کارخانه سازی است. تشکل های تخصصی با تشکیل کنسرسیوم و بهره مندی از نظرات مشاوران، متخصصان و سازندگان می توانند به یک وفاق برای توسعه این صنعت زیرساختی برسند تا در آینده ای نزدیک شاهد توسعه صنعت ساخت محور در کشور باشیم. روزنامه دنیای اقتصاد ۱۳/۰۲/۱۴۰۰ - مهدی صادقی نیارکی، معاون امور صنایع وزارت صمت

متولیان صنعتی دستورالعمل صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه را اعلام کردند. این شیوه به تولیدکنندگان کمک می‌کند تا بدون صرف هزینه برای تاسیس خط تولید، از ظرفیت خالی سایر واحدهای تولیدی استفاده کنند. تولید بدون کارخانه» عنوانی است که از سال‌ها پیش به بخشی از تولید محصول گفته می‌شود که پس از طراحی در کارخانه مادر، در شرکت‌های ثالث تولید شده و به دست کارخانه اصلی می‌رسد. قرار است این رویه در سال ۱۴۰۰ به کاهش هزینه تولید محصولات جدید منجر شده ضمن اینکه زمینه‌ساز راه‌اندازی شمار بیشتری از کارخانه‌های تعطیل کشور باشد. وزارت صنعت در نامه خود دستورالعمل تولید بدون کارخانه را در ۶ بند و یک تبصره ابلاغ کرده است. به این ترتیب واحدهای تولیدکننده در ایران و خارج از ایران می‌توانند از طریق خطوط تولید راکد یا فعال، نیازهای خود را برای سال جاری برطرف کنند. طبق این دستورالعمل رفع نیاز شرکت‌های خارجی به برخی تولیدات باید از طریق خطوط تولید راکد صورت گرفته منوط به این که محصول تولید شده از کشور صادر شده و گواهی صادرات داشته باشد. این شیوه به صنایع داخلی کمک می‌کند تا بدون صرف هزینه برای تاسیس خط تولید، بخشی از محصول یا کل آن را در خطوط تولید شرکت‌های دیگر انجام داده و خود بر بخش‌های دیگر زنجیره ارزش افزوده اعم از طراحی محصول، بازاریابی یا فروش متمرکز شوند. به این ترتیب دستورالعمل وزارت صمت سعی دارد با ایجاد بستری حقوقی، روند افزایش بهره‌وری سرمایه را تقویت کند و همزمان با رشد تولید صنعتی کشور، از ظرفیت‌های خالی کشور نیز استفاده حداکثری کند. روزنامه دنیای اقتصاد ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ - گزارش دنیای اقتصاد

۴) برنامه جامع اقتصادی و هماهنگی بین بخشی

معاونت امور صنایع وزارت صمت و ستاد ویژه توسعه فناوری نانو نهاد ریاست جمهوری بر سر داخلی‌سازی برخی قطعات به تفاهم رسیدند. طبق اعلام وزارت صمت، در راستای ارتقای کیفیت تولیدات داخل و حفظ و ضرورت استفاده از فناوری‌های نوین در بخش صنعت، تفاهم‌نامه‌ای بین این دو نهاد منعقد شده است. به گزارش «شاتا» در سال «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» و در راستای توسعه و تعمیق ساخت داخل و افزایش خوداتکایی در بخش‌های مختلف صنعتی، تفاهم‌نامه همکاری مشترک مابین معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد ویژه توسعه فناوری نانو نهاد ریاست جمهوری منعقد شد. این تفاهم‌نامه در راستای ارتقای بهره‌وری و افزایش رقابت‌پذیری تولیدات داخل کشور و با تمرکز بر موضوع رقابت‌پذیری و افزایش کیفیت کالاهای تولیدی منعقد شد. همچنین طبق توضیحات معاونت امور صنایع وزارت صمت، کارگروه تخصصی نیز مسئولیت پایش و رصد اجرای این تفاهم‌نامه و برگزاری جلسات فصلی جهت ارائه گزارش پیشرفت اجرای آن را برعهده خواهد داشت. روزنامه دنیای اقتصاد ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ - گزارش دنیای اقتصاد

۵) حمایت از شرکت های دانش بنیان

تفاهم نامه همکاری مشترکی میان ستاد ویژه توسعه فناوری نانو و معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) در راستای رفع نیازهای گلوگاهی صنعت به امضا رسید. تفاهم نامه همکاری میان دکتر سعید سرکار، دبیر ستاد نانو و دکتر مهدی صادقی نیارکی، معاونت امور صنایع وزارت صمت در راستای بومی سازی فناوری های وارداتی با استفاده از توانمندی های داخلی و بهره برداری از توان شرکت های دانش بنیان و شرکت های فعال در حوزه فناوری های نوین به امضا رسید و اجرای مفاد این تفاهم نامه توسط مرکز ساخت داخل وزارت صمت و شبکه تبادل فناوری انجام خواهد شد. شناسایی و اولویت بندی نیازهای فناورانه و ارائه راهکارهای مبتنی بر فناوری های نوین به منظور تأمین این نیازها و ارتقای قابلیت های فناورانه بنگاه های صنعتی کشور از دیگر اهداف این تفاهم نامه است و طی آن حل نیازهای فناورانه گلوگاهی صنعت کشور از طریق توانمندسازی و توسعه بازار شرکت های عرضه کننده محصولات و تجهیزات مبتنی بر فناوری های نوین، ارتقای فناوری و جهش تولید این شرکت ها به واسطه قرار گرفتن در زنجیره تأمین شرکت های بزرگ داخلی و همچنین تسریع در معرفی و به هم رسانی این شرکت ها از جمله مواردی است که در این تفاهم نامه مورد پیگیری قرار خواهد گرفت. براساس مفاد این تفاهم نامه، معاونت امور صنایع وزارت صمت متعهد می شود تا به شرکت های فناور موضوع این تفاهم نامه برای حضور فعال تر در صنعت کشور کمک کرده و از این طریق به افزایش ظرفیت و فرصت های صنعتی کشور و ارتقای شرکت های دانش بنیان و نوین کمک کند. کمک به ایجاد الزامات قانونی و استفاده از ظرفیت های قانونی و ساختاری موجود در وزارت صمت جهت همکاری حداکثری با شرکت های عرضه کننده محصولات و تجهیزات مبتنی بر فناوری های نوین از دیگر تعهدات معاونت امور صنایع در این تفاهم نامه است. همچنین انتظار می رود با اجرایی شدن این تفاهم نامه توان صادراتی شرکت های دانش بنیان و شرکت های فعال در حوزه فناوری نانو بهبود یابد. به نقل از ستاد نانو، ستاد ویژه توسعه فناوری نانو نیز از ظرفیت نهادهای واسطه (بروکر) در شبکه تبادل جهت هماهنگی با صنایع و احصاء نیازهای آنها در قالب برنامه شبکه تبادل فناوری استفاده خواهد کرد. ایجاد بانک اطلاعاتی از شرکت های دارای فناوری نوین و محصولات فناورانه ارزیابی شده آنها، حمایت از ثبت اختراعات و پتنت ها برای فناوری های گلوگاهی، در اختیار قرار دادن ظرفیت های موجود در برنامه چالش های نوآورانه و فناورانه (innoTEN) جهت یافتن تیم ها، افراد و شرکت های دارای ظرفیت جهت حل نیازهای صنعتی از جمله برنامه های ستاد ویژه توسعه فناوری نانو برای کمک به رسیدن به اهداف این تفاهم نامه است. ایسنا ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ _ گزارش ایسنا.

۱) مبارزه با فساد و دلالتی

مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان نهاد متولی مبارزه با پولشویی در کشور با صدور اطلاعیه‌ای از افراد و شرکت‌های دانش بنیان در حوزه‌های داده‌کاوی، کشف جرم، کشف تقلب و هوشمندسازی مبارزه با پولشویی دعوت به همکاری کرده. مرکز اطلاعات مالی به عنوان نهاد متولی مبارزه با پولشویی در حوزه‌های داده‌کاوی، کشف جرم، کشف تقلب و هوشمندسازی مبارزه با پولشویی از افراد و شرکت‌های دانش بنیان فعال در این زمینه که دارای تجربه، ایده و یا محصول قابل‌ارائه هستند دعوت به همکاری می‌کند. واژه پولشویی برای توصیف فرآیندی مورد استفاده قرار می‌گیرد که در آن پول غیرقانونی که حاصل فعالیت‌های مجرمانه مانند قاچاق مواد مخدر، قاچاق اسلحه و کالا، قاچاق انسان، رشوه، اخاذی، کلاهبرداری و ... است، در چرخه‌ای از فعالیت‌ها و معاملات مالی و با گذر از مراحل، تبدیل شده و به عنوان پولی قانونی، موجه و مشروع جلوه داده می‌شود تبعات منفی این پدیده شوم موجب شده است تا کشورها همگام با مراجع بین‌المللی در صدد مبارزه با آن برآیند و با تصویب قوانین و مقررات لازم و اجرایی کردن آن‌ها، از وقوع این جرم در موسسات مالی پیشگیری کرده و یا در صورت وقوع، متخلفان را شناسایی و به مراجع قضایی معرفی کنند. ایرنا ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ - گزارش ایرنا

۲) تولید رقابت پذیر و صادرات محور

تولید محصولات شوینده بهداشتی ایران با وجود همه مشکلات ناشی از کرونا و تحریم‌ها به اندازه کافی در کشور انجام می‌شود و برخی شرکت‌ها حتی به بازارهای آمریکا، کانادا و اروپا صادرات داشته‌اند. اکنون با وجود کرونا و افزایش مصرف، تولید به اندازه کافی از سوی کارخانه‌های داخلی در کشور انجام می‌شود. با وجود دشواری‌های تولید در سال گذشته به دلیل کرونا و همچنین تداوم تحریم‌ها، رشد ۱۰ درصدی تولید را در سال ۹۹ شاهد بودیم. تاکنون ۶ واردکننده بزرگ به تولید داخلی روی آورده و در شهرک‌های صنعتی به ساخت کارخانه پرداخته یا از ظرفیت‌های خالی سایر کارخانجات استفاده کرده‌اند. در دو سال اخیر شاهد حضور چند شرکت خارجی از آلمان، ترکیه و هلند به کشورمان برای ساخت کارخانه و تولید محصولات مختلف به صورت مشترک یا مستقل بودیم. روزنامه عصر اقتصاد ۱۴۰۰/۰۲/۱۱ - بختیار علم بیگی، رئیس هیات مدیره انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی ایران

کشورمان در سال ۱۳۹۹ به ۱۴۳ کشور جهان صادرات انواع کالاهای ایرانی را داشته که بالغ بر ۳۴ میلیارد و ۹۹۸ میلیون دلار ارزش صادرات بوده است. ضمن آنکه در این سال از ۱۲۳ کشور جهان واردات کالا با ارزش ۳۸ میلیارد و ۸۹۲ میلیون دلار داشته‌ایم. کمترین صادرات کشورمان در اطلس جهانی تجارت به کشور لوکزامبورگ با ۴۴۸ دلار بوده است. نزدیک به ۵۰ درصد صادرات کشور در سال ۱۳۹۹، محصولات پتروشیمی و پایه نفتی، ۲۰ درصد محصولات معدنی و صنایع معدنی، ۱۸ درصد نیز محصولات کشاورزی و صنایع غذایی، حدود ۱۰ درصدی کالاهای صنعتی و میعانات گازی و صنایع دستی با هم سهمی بیش از یک درصد بودند ایسنا ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ _ سید روح اله لطیفی - دبیر شورای اطلاع رسانی گمرک جمهوری اسلامی ایران